

Tema 7.

INSTRUMENTS DE POLÍTICA COMERCIAL

1. **L'anàlisi bàsica de l'arancel**
2. **Els costos i els beneficis d'un arancel**

APÈNDIX: L'anàlisi d'equilibri general de l'arancel:
el cas d'un país petit

Bibliografia: Krugman i Obstfeld (2006), capítol 8.

Chacholiades, M. (1992), capítol 7, pàgines 169-176

Introducció: Idea bàsica

El comerç internacional és beneficiós per als països,
però té importants efectes sobre la distribució de la renda.

En la pràctica, els països imposen restriccions al comerç: política comercial. Per què? Fonamentalment perquè afecten la **distribució de la renda**.



■ ***L'aranzel redueix el benestar global de l'economia***
–país petit- ***però beneficia els productors del bé***
sobre el qual s'imposa.

- Per tant, els productors del bé pressionaran per obtenir protecció, encara que això perjudica molts consumidors i els productors d'altres béns.

Introducció: política comercial

Les teories del comerç internacional de béns i serveis

- tracten de respondre a "***per què comercien les nacions?***"
 - Principi de l'avantatge comparatiu, economies d'escala internes i externes: més eficiència; varietat de productes; incentiu per innovar.
- i analitzen els ***efectes del comerç*** internacional
 - Maximitza la producció mundial i potencialment els països poden guanyar amb el lliure comerç (en general); però
 - Efectes sobre distribució de la renda
 - A escala internacional
 - Dins un país: hi ha guanyadors i perdedors.
- **En la pràctica, tots els països imposen restriccions al lliure comerç: política comercial**

Introducció: política comercial

■ **Arguments econòmics** per a la protecció (**tema 8**)

- Existència de grups d'interès organitzats ("perdedors amb comerç")
- Argument de la indústria naixent
- Termes d'intercanvi

■ La política comercial es pot dur a terme per mitjà de diversos **instruments** (**tema 7**):

- Impostos a les importacions: **aranzels**
- **Barreres no aranzelàries**
 - Subsidis a les exportacions
 - Límits legals al valor o volum de determinades importacions (**quotes**) o exportacions (**restriccions voluntàries a les exportacions**)
 - **Altres:** regulacions, normes tècniques o sanitàries...

1. L'anàlisi bàsica de l'arancel

Definició d'arancel

- impost que grava les importacions quan creuen les nostres fronteres des de la resta del món
- **efectes d'un arancel:**
 - augmenta el preu del bé importat,
 - protegeix de la competència exterior i
 - és una font d'ingressos per a l'Estat

Tipus d'aranzels:

- **Específic:** *quantitat fixa per unitat de bé importat*

$$P_D = P_M + t$$

- **Ad valorem:** *percentatge sobre el valor dels béns importats*

$$P_D = P_M \cdot (1 + t)$$

- **Compost o mixt:**

$$P_D = P_M \cdot (1 + t) + F$$

1. L'anàlisi bàsica de l'aranzel. Equilibri parcial

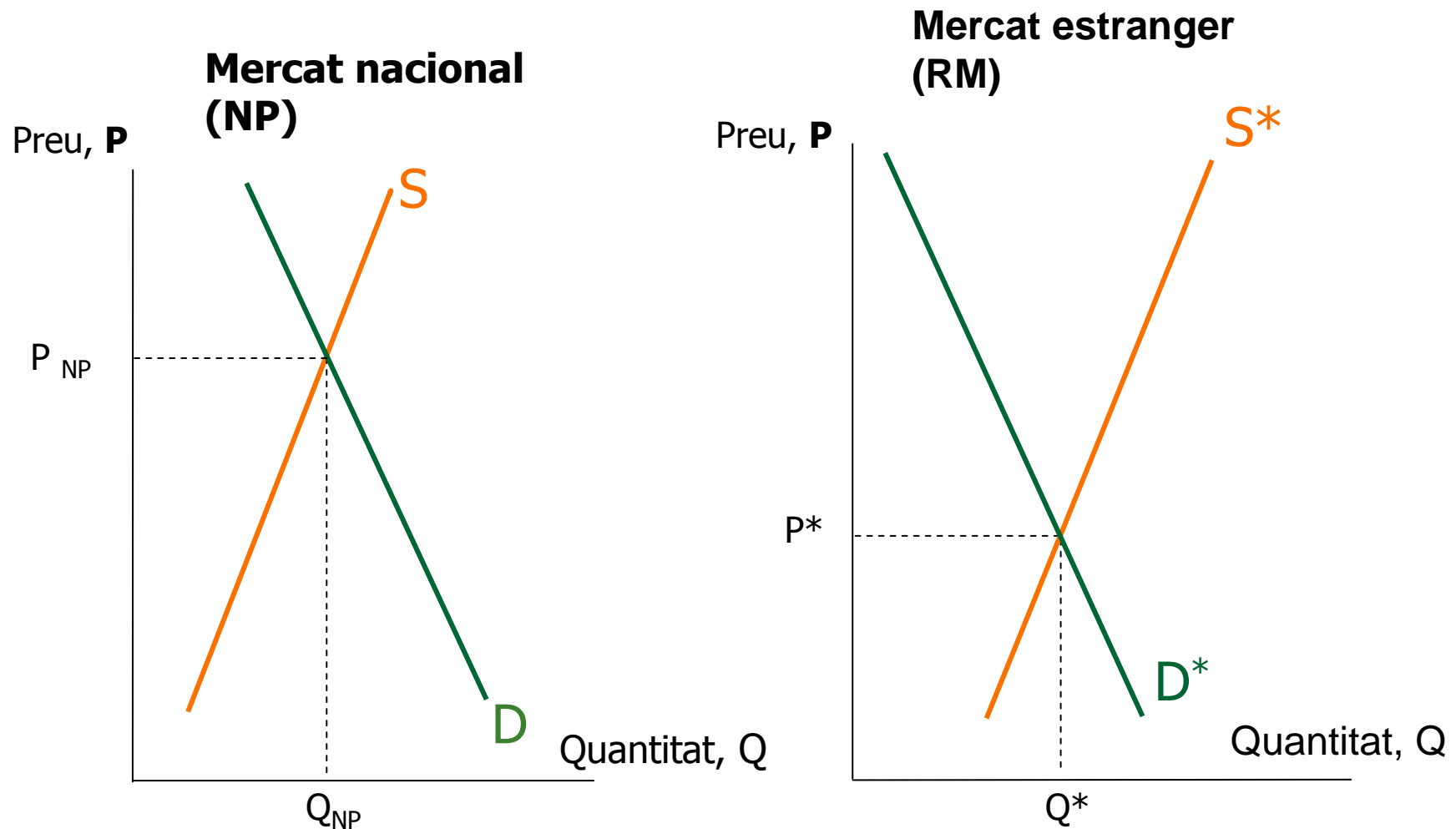
SUPOSEM:

1. 2 països: NP i RM
2. 1 bé: el blat. Ambdós països produeixen, consumeixen i **comercien** amb blat **sense costos de transport**
3. El blat és una indústria **competitiva** en ambdós països
4. Els dos països tenen una **mateixa moneda**:
 - No hi ha diferències de preus a causa de distints tipus de canvi. El tipus de canvi és fix respecte a l'aranzel.
5. En **absència de comerç**, el preu del blat en cada país és diferent:

$$P_{NP} > P_{RM}$$

1. L'anàlisi bàsica de l'aranzel. Equilibri parcial.

Equilibri NP i RM sense comerç



1. L'anàlisi bàsica de l'arancel. Equilibri parcial

- Atès que en absència de comerç $P^{NP} > P^{RM}$, quan es permet el comerç, P^{NP} començarà a *importar blat* de RM, de manera que P^{NP} baixarà i P^{RM} pujarà, fins que s'igualen
- En l'**equilibri de lliure comerç**: només hi ha un preu a escala mundial: P^M

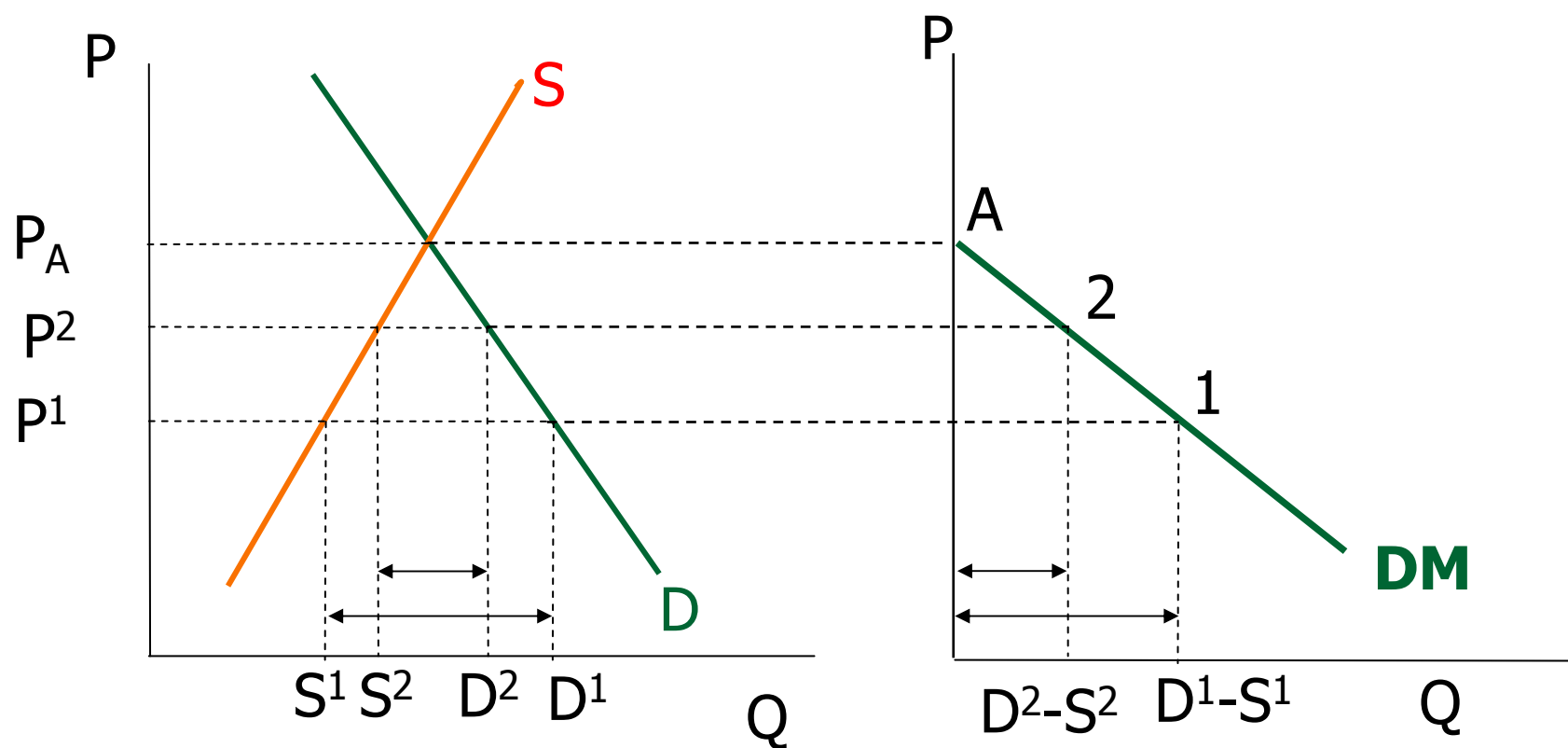
Com es determina el preu mundial? Utilitzem

- corba de **demanda d'importacions (DM)**
- corba **d'oferta d'exportacions (SX)**
 - *que s'obtenen a partir de les corbes de D i O interiors subjacents a cada país*

1. L'anàlisi bàsica de l'aranzel. Equilibri parcial

Gràfic. Corba de DM de NP

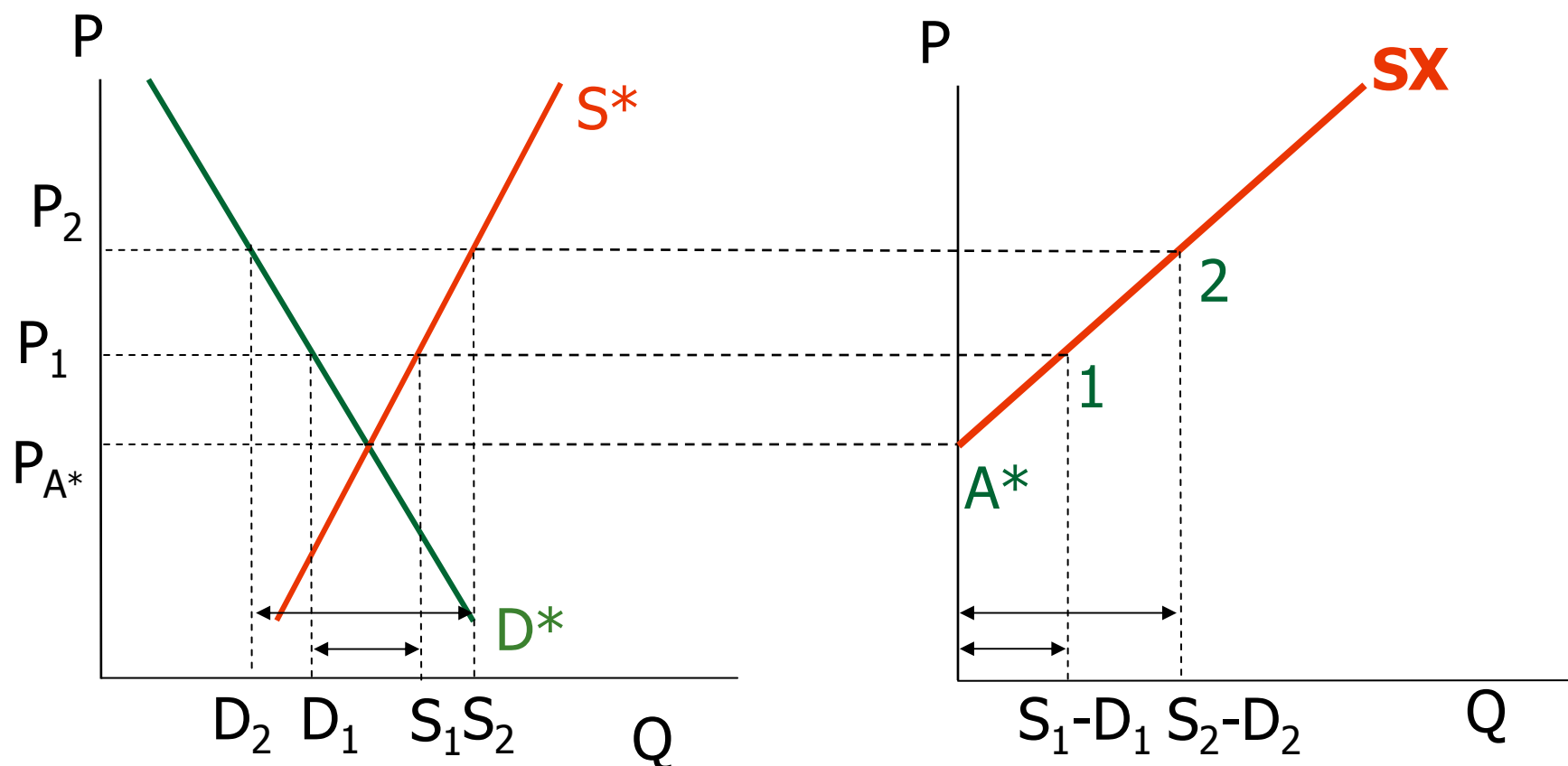
Demanda d'importacions: *és l'excés de demanda dels nostres consumidors sobre el que ofereixen els nostres productors a cada preu:* $DM(P) = [D(P) - S(P)]$



1. L'anàlisi bàsica de l'aranzel. Equilibri parcial.

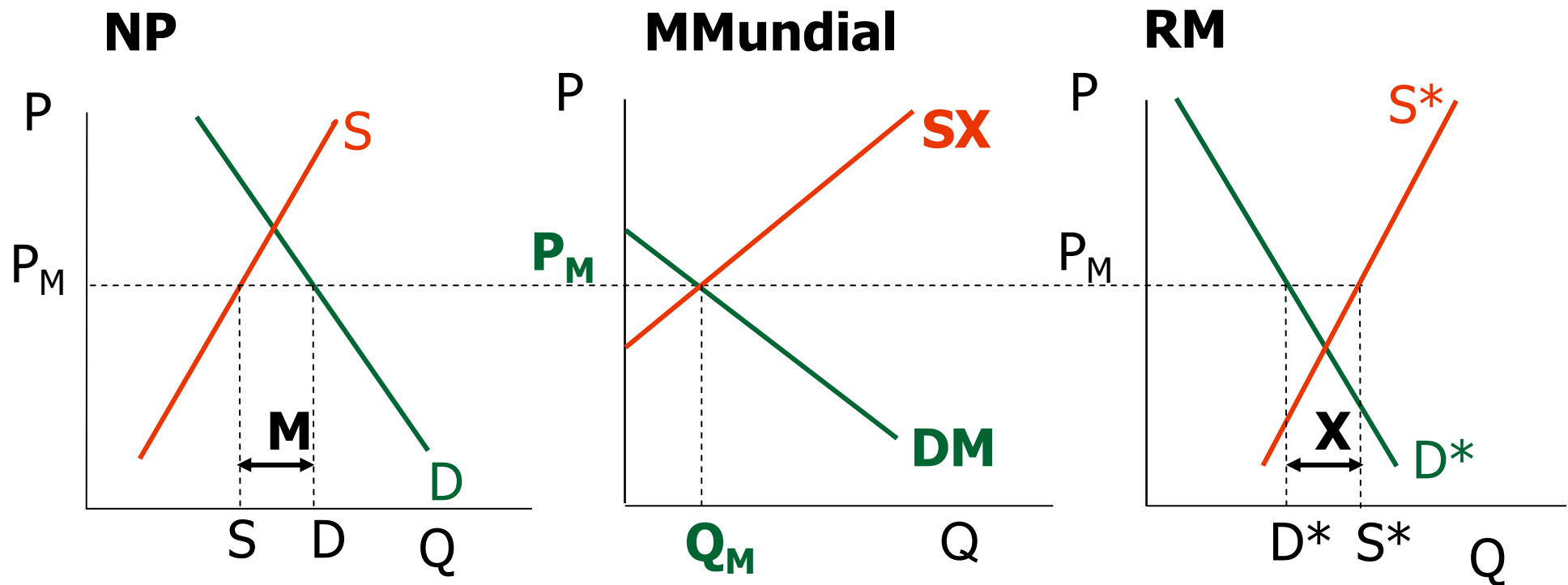
Gràfic. Corba de SX de la RM

Oferta d'exportacions: *és l'excés de producció sobre el que demanen els consumidors a cada preu:* $SX^*(P) = [S^*(P) - D^*(P)]$



1. L'anàlisi bàsica de l'aranzel. **Equilibri parcial.**

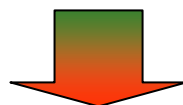
Gràfic. L'equilibri mundial (determinació de P_M i Q_M)



Equilibri mundial [$P \backslash DM_{NP} = SX_{RM} \Leftrightarrow D_{MUNDIAL} = S_{MUNDIAL}$]

1. L'anàlisi bàsica de l'arancel. Equilibri parcial

- Suposarem que NP imposa un **arancel 't'** sobre les importacions de blat



- Augment del preu a NP (P_T)
- Disminució del preu a l'estranger (P^*_T)

Nou equilibri mundial:

$$M_{NP} \text{ (al preu } P_T) = X_{RM} \text{ (al preu } P^*_T)$$

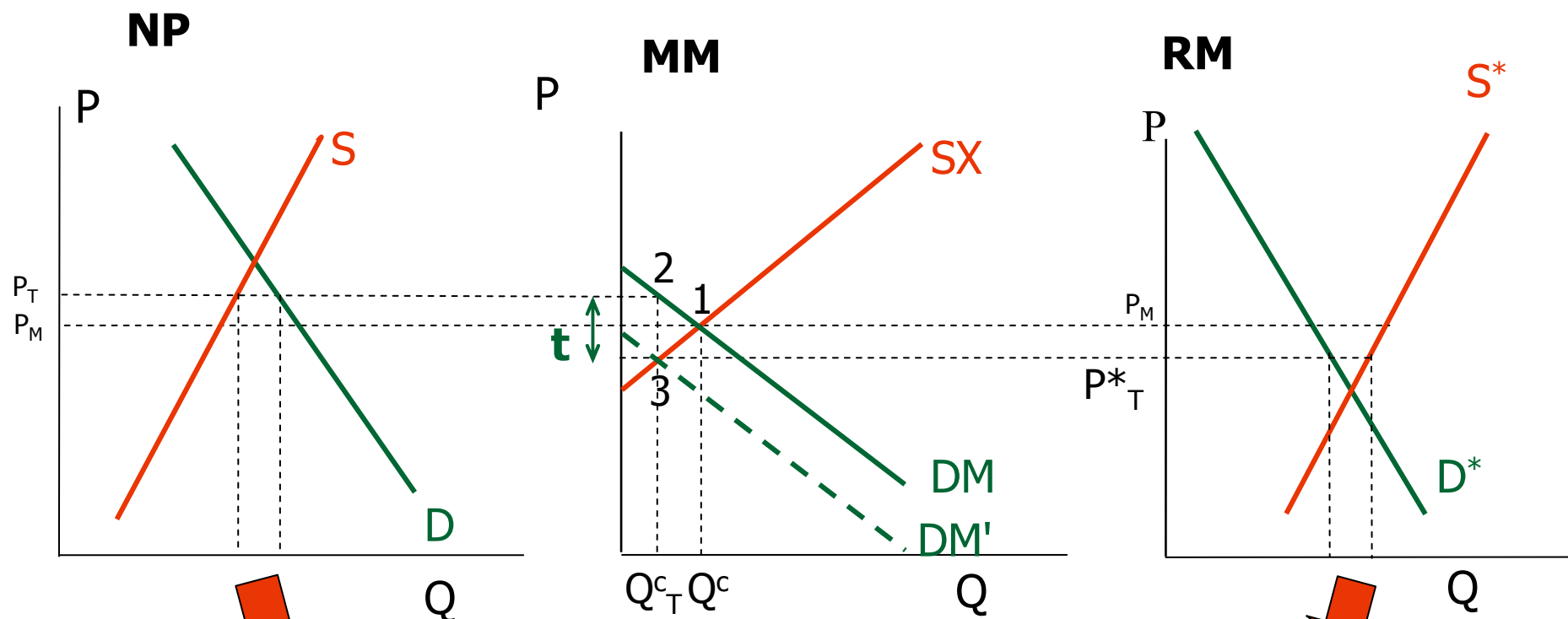
$$P_T - P^*_T = t$$



1. L'anàlisi bàsica de l'arancel. Equilibri parcial.

Efectes de l'arancel

L'arancel crea una *bretxa entre els preus* d'exportació i importació: $P = P^* + t$



M_{NP} (al preu P_T) = X^* (al preu P^*_T)

El volum de comerç (M,X) es redueix

1. L'anàlisi bàsica de l'aranzel. **Equilibri parcial.**

Efectes d'un aranzel: país gran *versus* país petit

País gran: *l'aranzel millora els termes d'intercanvi:*

- *La reducció de la demanda d'importacions de NP afecta les exportacions de RM i **fa que caiga el preu de RM.***
- *El preu al país importador no augmenta en l'import total de l'aranzel perquè cau el preu de RM.*

$$P_T = P^*_T + t$$

País petit : *l'aranzel no afecta els termes d'intercanvi:*

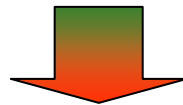
- *La reducció de les importacions **no afecta el preu mundial** de les exportacions.*
- *Com que el preu mundial no se'n veu afectat, el preu de l'importador augmenta per l'import total de l'aranzel.*

$$P_T = P_M + t$$

2. Els costos i els beneficis d'un aranzel

■ *Sabem que un aranzel:*

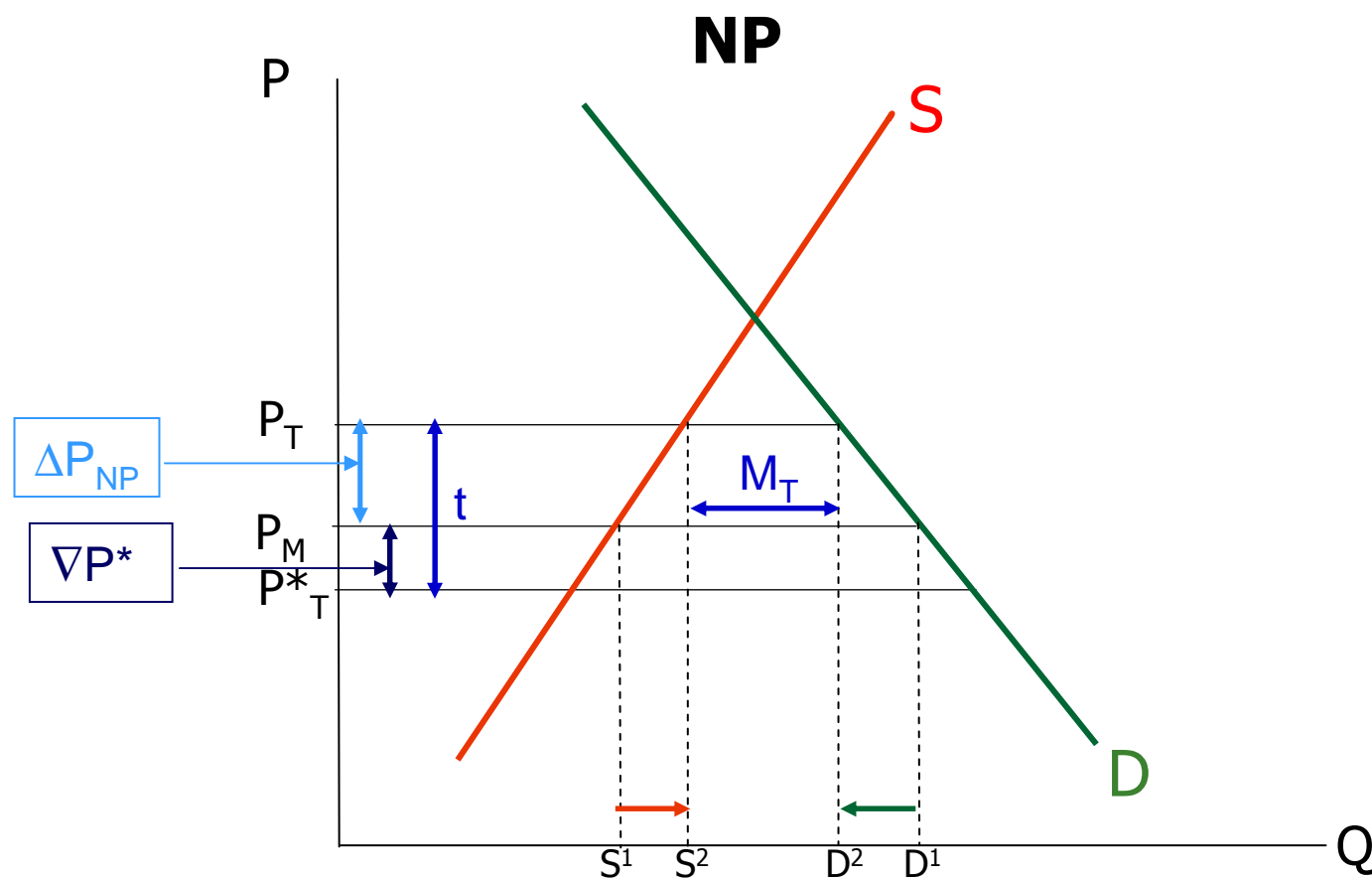
- Augmenta el preu a NP (P_T)
- Redueix el preu a l'estranger (P^*_T)



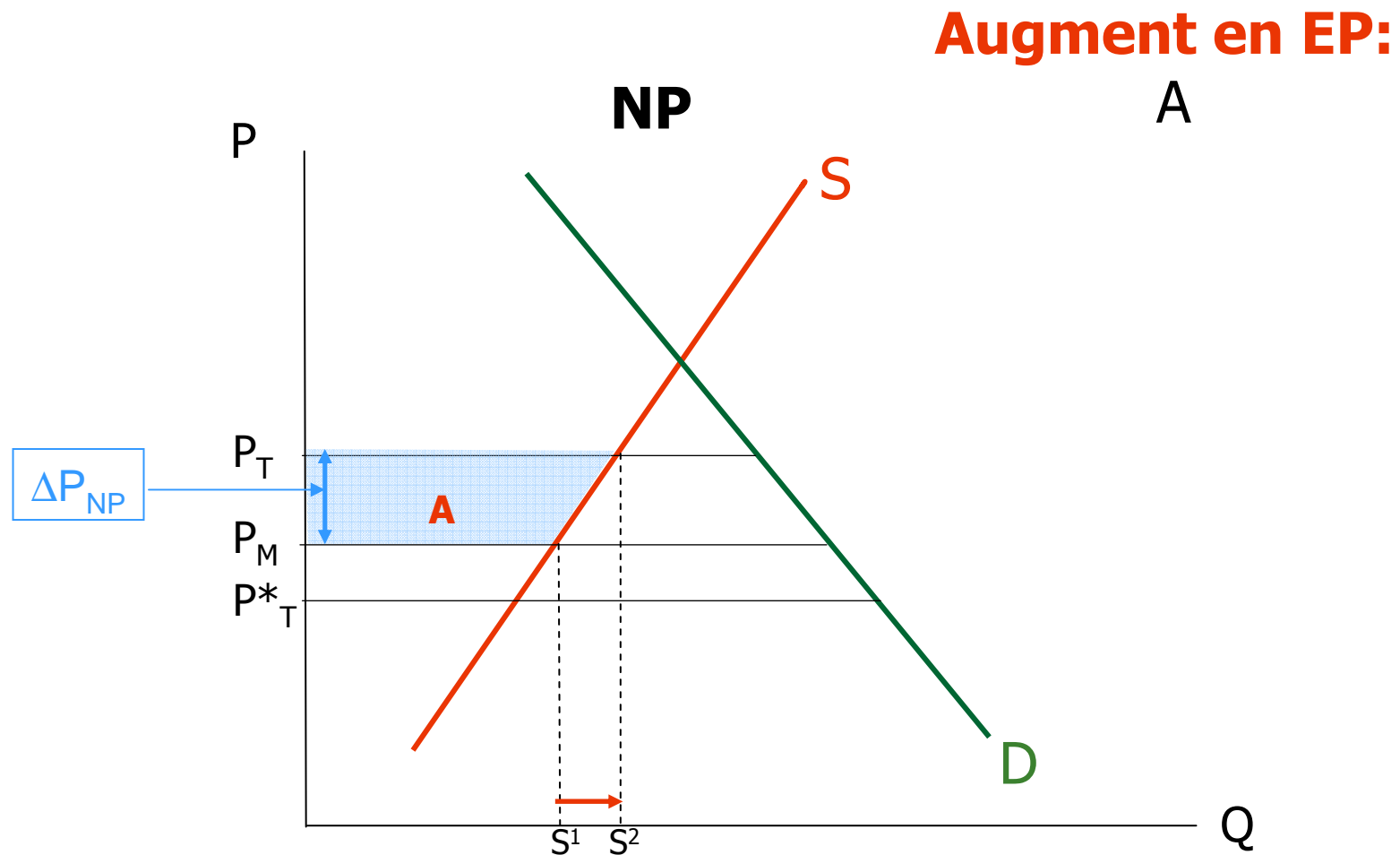
- Els **consumidors** de NP perden:
cau l'**excedent del consumidor**
- Els **productors** de NP guanyen:
augmenta l'**excedent del productor**
- **L'Estat** de NP recapta ingressos aranzelaris:
hi ha un **efecte ingrés**.

Valoració: EC i EP

2. Els costos i els beneficis d'un aranzel. País importador

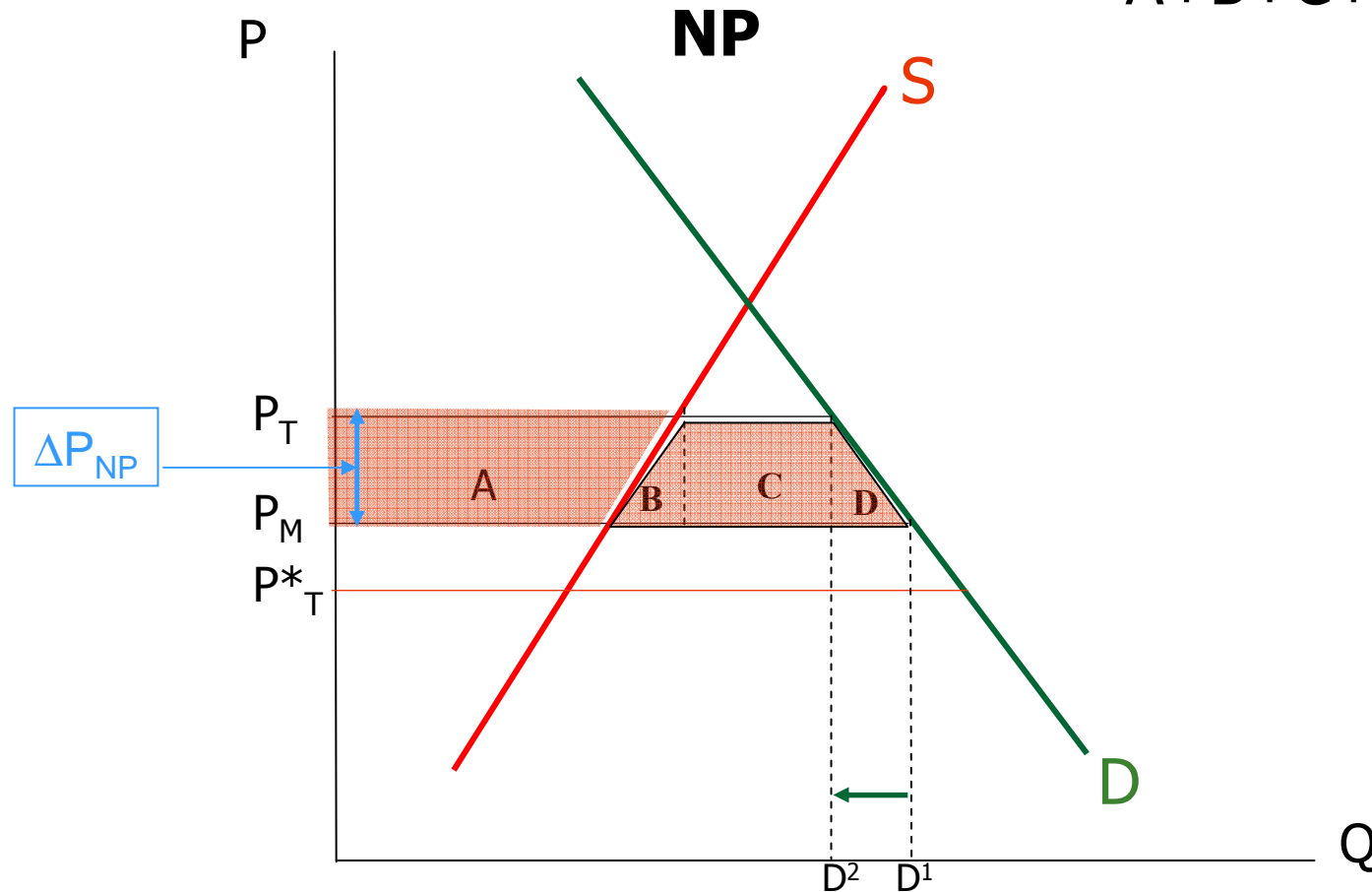


2. Els costos i els beneficis d'un aranzel. País importador'



2. Els costos i els beneficis d'un aranzel. País importador

Pèrdues en EC:
 $A+B+C+D$

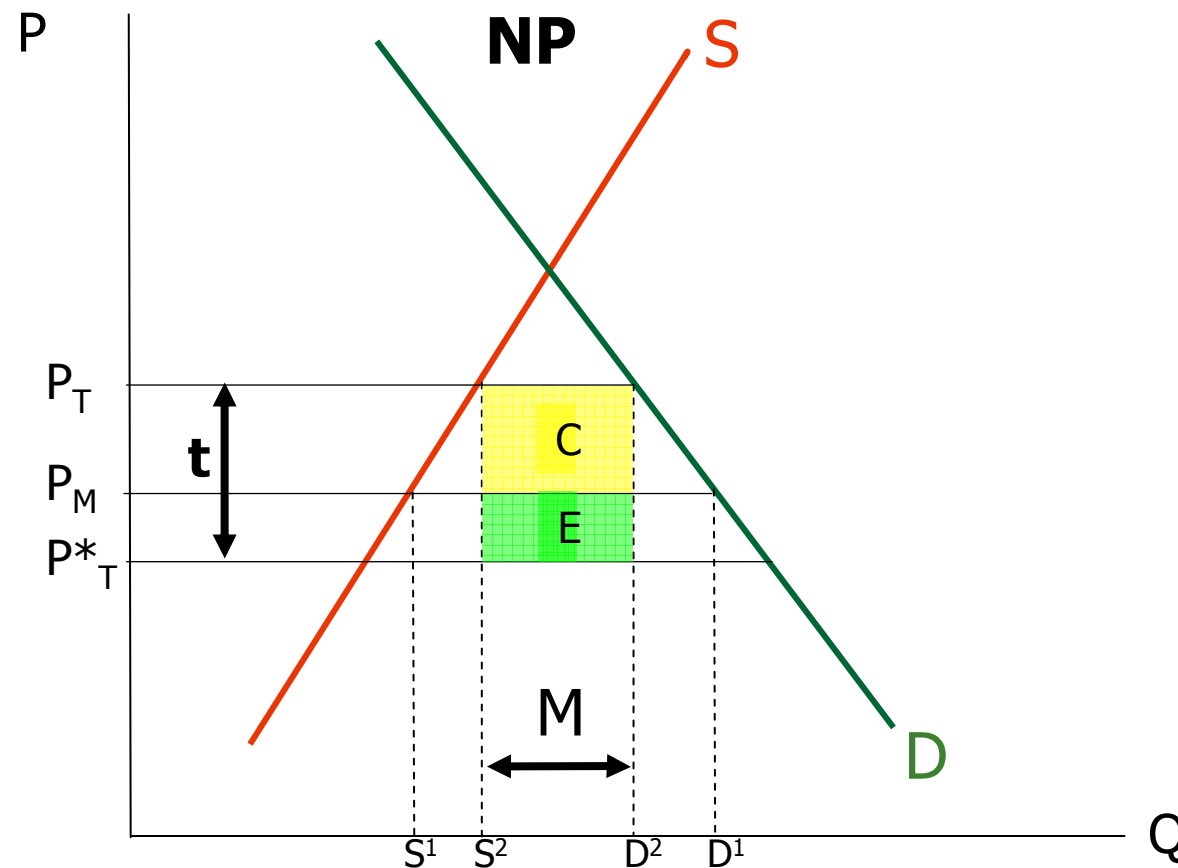


2. Els costos i els beneficis d'un aranzel.

País importador

ingressos aranzelaris:

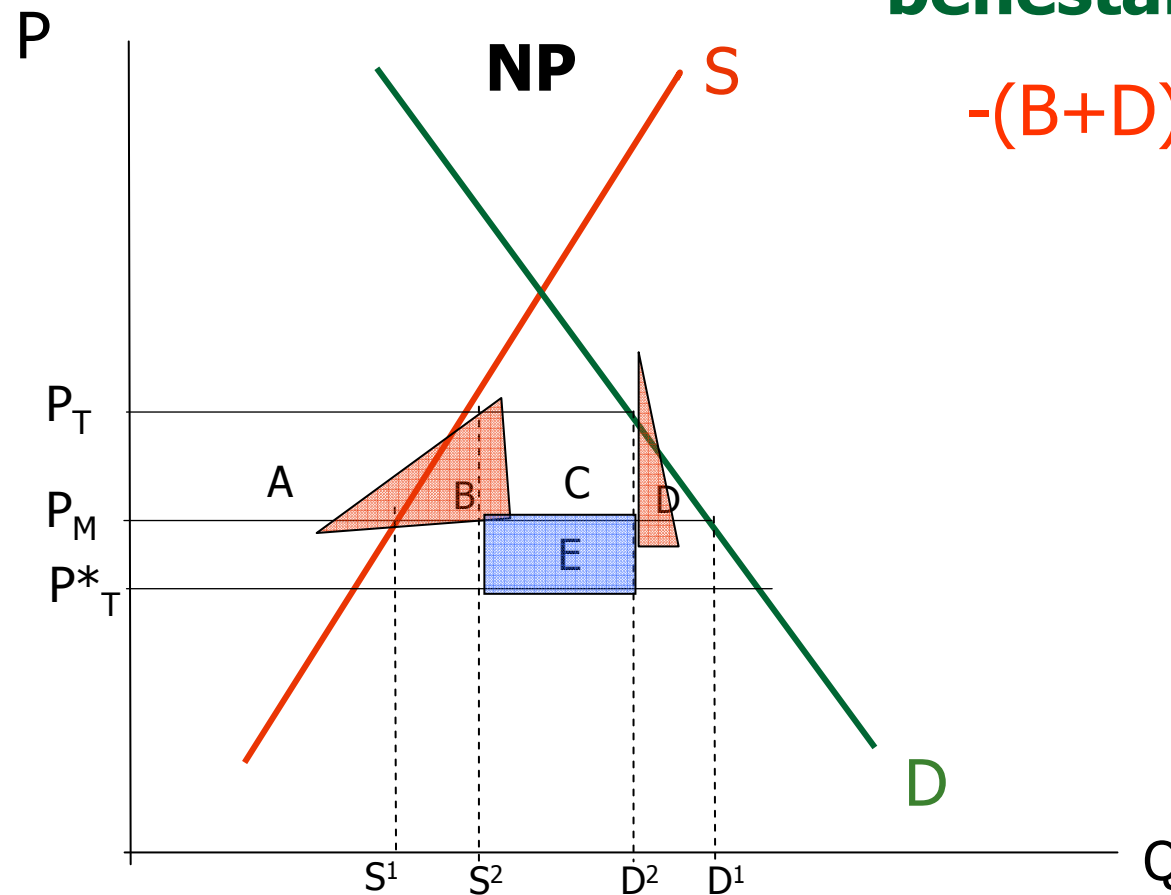
$C+E$



2. Els costos i els beneficis d'un aranzel. País importador

Canvi en el
benestar net:

$$-(B+D)+E$$



EFECTES D'UN ARANZEL (país importador)

- Consumidors perden: $-(A+B+C+D)$
- Productors guanyen: $+A$
- Estat recapta: $+C+E$

-
- Canvi en el benestar net: $-(B+D)+E$

Interpretació:

B = ineficiència en la producció

D = ineficiència en el consum

E = millora en la relació d'intercanvi

EFFECTES D'UN ARANZEL (país importador). Diferències entre el cas d'un país petit i el d'un país gran:

País petit no pot afectar P_M :

- Tot l'efecte de l'aranzel es trasllada a P_T
- Valor àrea E [MILLORA TERMES INTERCANVI] = 0
- L'aranzel té efectes nets negatius per pèrdua d'eficiència en producció i consum = $-(B+D)$

País gran sí que pot afectar P_M :

- Part de l'efecte de l'aranzel es trasllada al preu estranger (P_T^*)
- Valor àrea E [MILLORA TERMES INTERCANVI] > 0
- L'aranzel té efectes ambigus
 - Pèrdua d'eficiència = $-(B+D)$
 - Millora termes d'intercanvi = E

Efectes d'un aranzel sobre l'importador: síntesi

Efectes sobre país importador	País petit	País gran
Excedent del productor	Augmenta	Augmenta
Excedent del consumidor	Cau	Cau
Ingressos govern	Augmenta	Augmenta
Termes d'intercanvi	No	Sí
Impacte net sobre el benestar	Cau (pèrdua d'eficiència)	Ambigu (augmenta si els termes d'intercanvi compensen la pèrdua d'eficiència)

APÈNDIX Tema 7

L'anàlisi d'equilibri general de l'aranzel: el cas d'un país petit

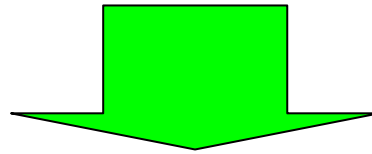
L'aranzel **afecta també els mercats d'altres béns.**

- Inverteix –parcialment- els canvis que produeix la liberalització comercial (tal com vam veure en el **tema 2**) i provoca:

1. Un canvi en l'**especialització** que ***redueix el valor de la producció*** a preus mundials
2. Un canvi en el **consum** que ***redueix el nivell de benestar*** addicionalment (consumeix a preus interns).
3. Una ***reducció en el comerç***: tant **X** com **M** del país.

L'anàlisi d'equilibri general de l'aranzel: el cas d'un país petit.

- ***L'aranzel afecta el mercat del bé objecte de la restricció i altres mercats.***



- **Anàlisi d'equilibri general** utilitzant l'exemple més simple:
 - **dos països** (NP i RM)
 - **dos béns**: aliments i manufactures

L'anàlisi d'equilibri general de l'aranzel: el cas d'un país petit

Supòsits:

- NP produeix i consumeix els dos béns
- NP exporta manufactures i importa aliments
- Els **preus** mundials són **donats**:
 - P^*_M : preu de les manufactures i
 - P^*_A : preu dels aliments.
- sector exterior equilibrat (saldo comercial=0):
 - **valor de les X= valor de les M** (a preu mundial)

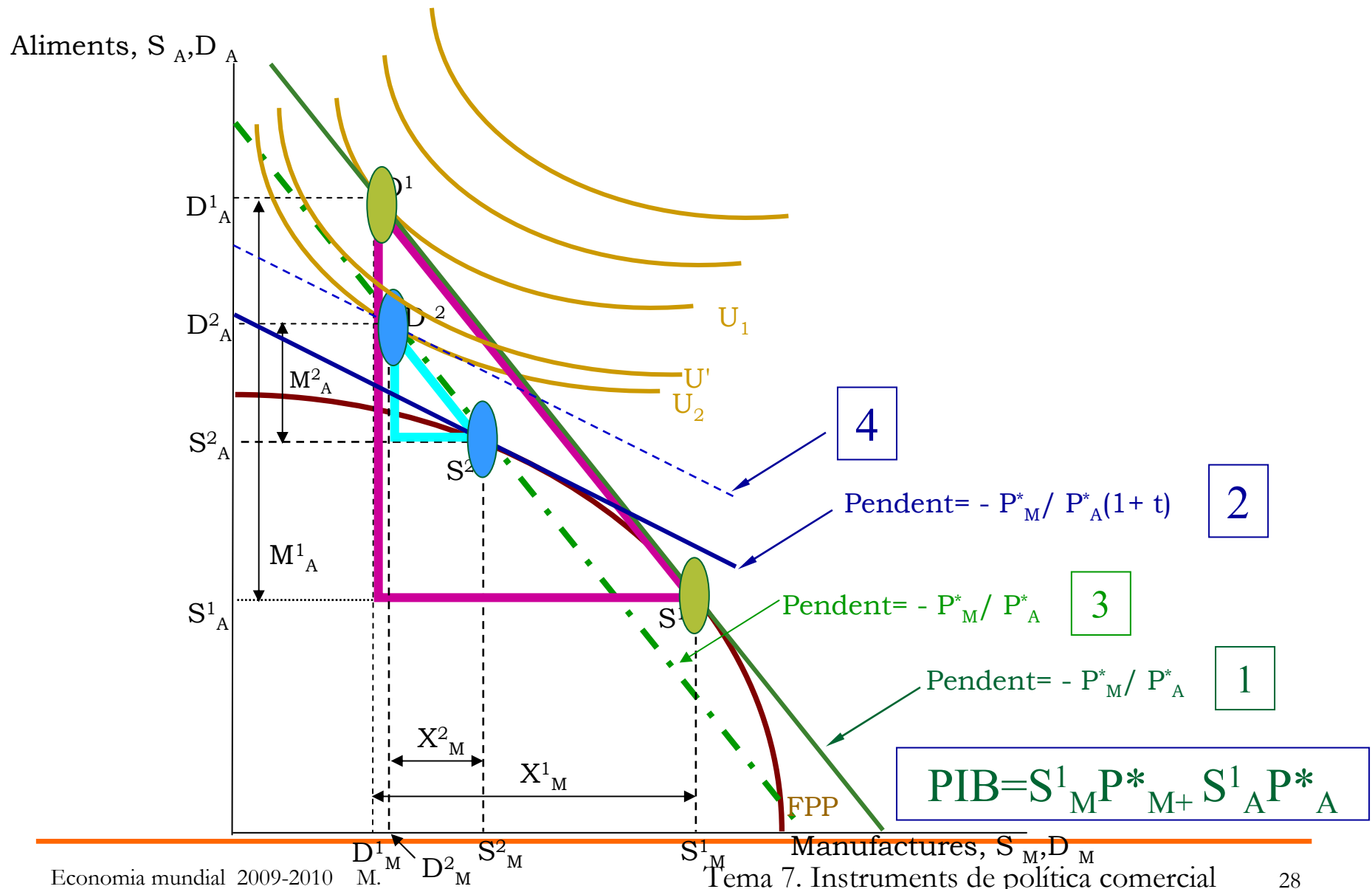
L'anàlisi d'equilibri general de l'aranzel: el cas d'un país petit

Situació inicial: producció en S^1 , consum en D^1 i preus mundials línia 1 (sense aranzel).

Aranzel t :

- Nous preus interns línia 2.
- Producció de S^1 a S^2 .
- Consum de D^1 a D^2 .
 - El consum ha de complir 2 condicions:
 - ser tangent a la línia 2 (nous preus interns) i
 - situar-se sobre la línia 3 (nova restricció pressupostària)

L'anàlisi d'equilibri general de l'aranzel: país petit

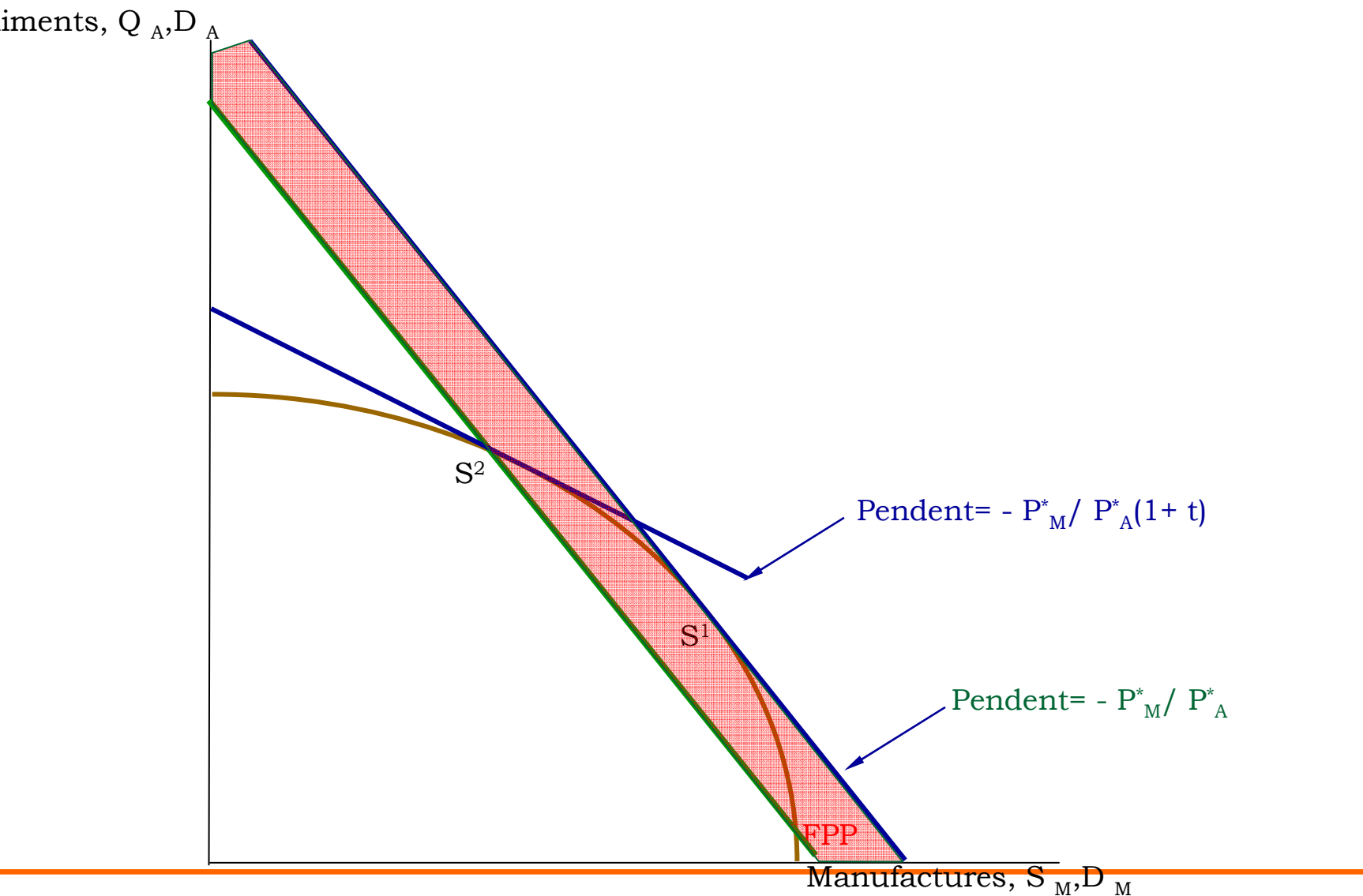


L'anàlisi d'equilibri general de l'arancel: el cas d'un país petit

1. **El PIB de NP es redueix** valorat a preus mundials (P^*_M / P^*_A) (àrea entre les línies 1 i 3)

- ***Ineficiència en la producció***: l'economia ja no produeix en el punt que maximitza el valor de la seua renda (PIB) als preus mundials (de S^1 a S^2)

L'anàlisi d'equilibri general de l'arancel: país petit

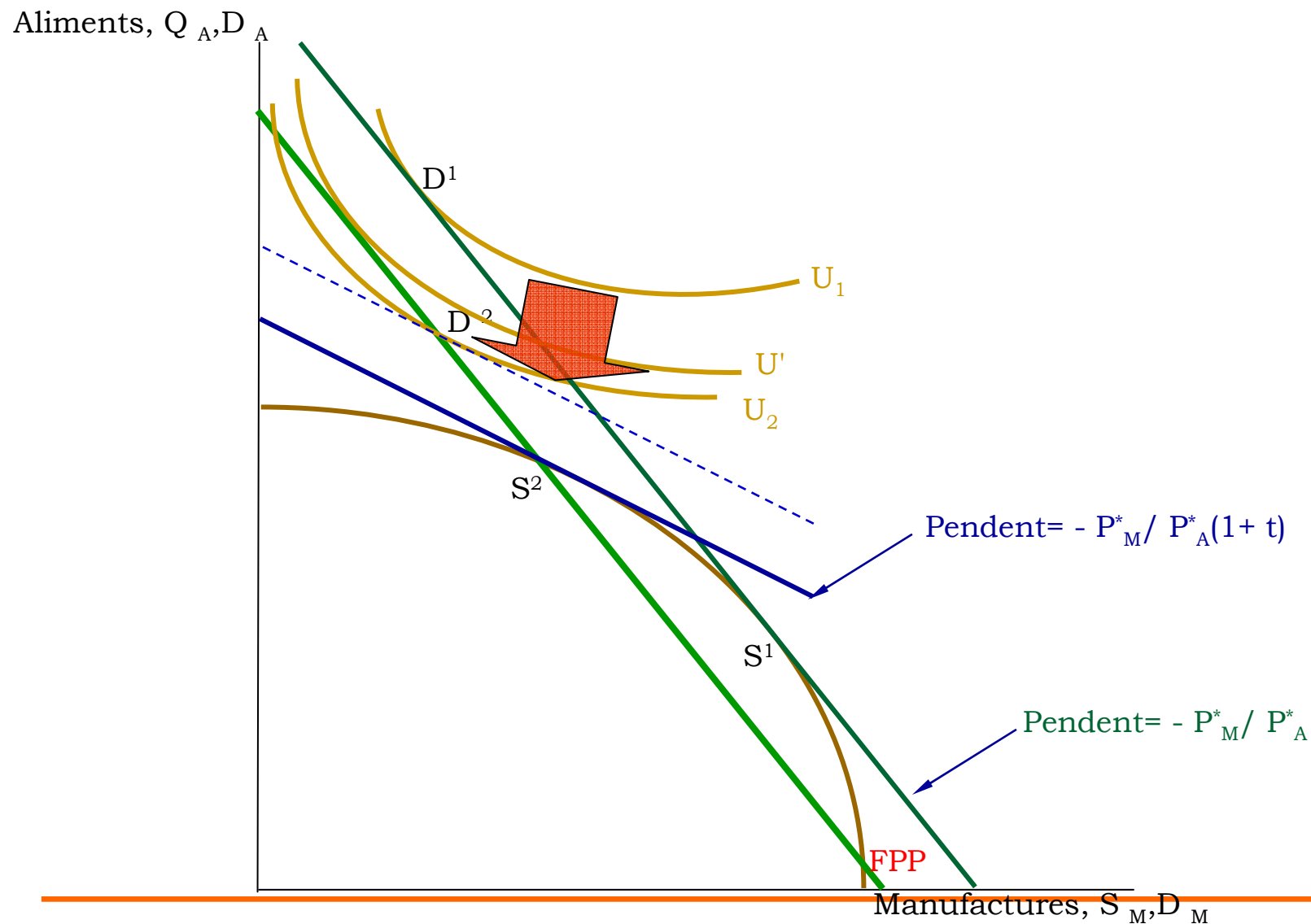


L'anàlisi d'equilibri general de l'arancel: el cas d'un país petit

2.- Es redueix el benestar del país; la corba d'indiferència a què accedeix NP (U_2) es troba per davall de U_1 . Per dos efectes:

- i. Ineficiència en la producció:* l'economia ja no produeix en el punt que maximitza el valor de la seua renda (PIB) als preus mundials (de S^1 a S^2)
- ii. Ineficiència en el consum:* els consumidors no trien el punt de maximització del benestar sobre la vertadera restricció pressupostària (de D^1 a D' i a D^2)

L'anàlisi d'equilibri general de l'arancel: país petit



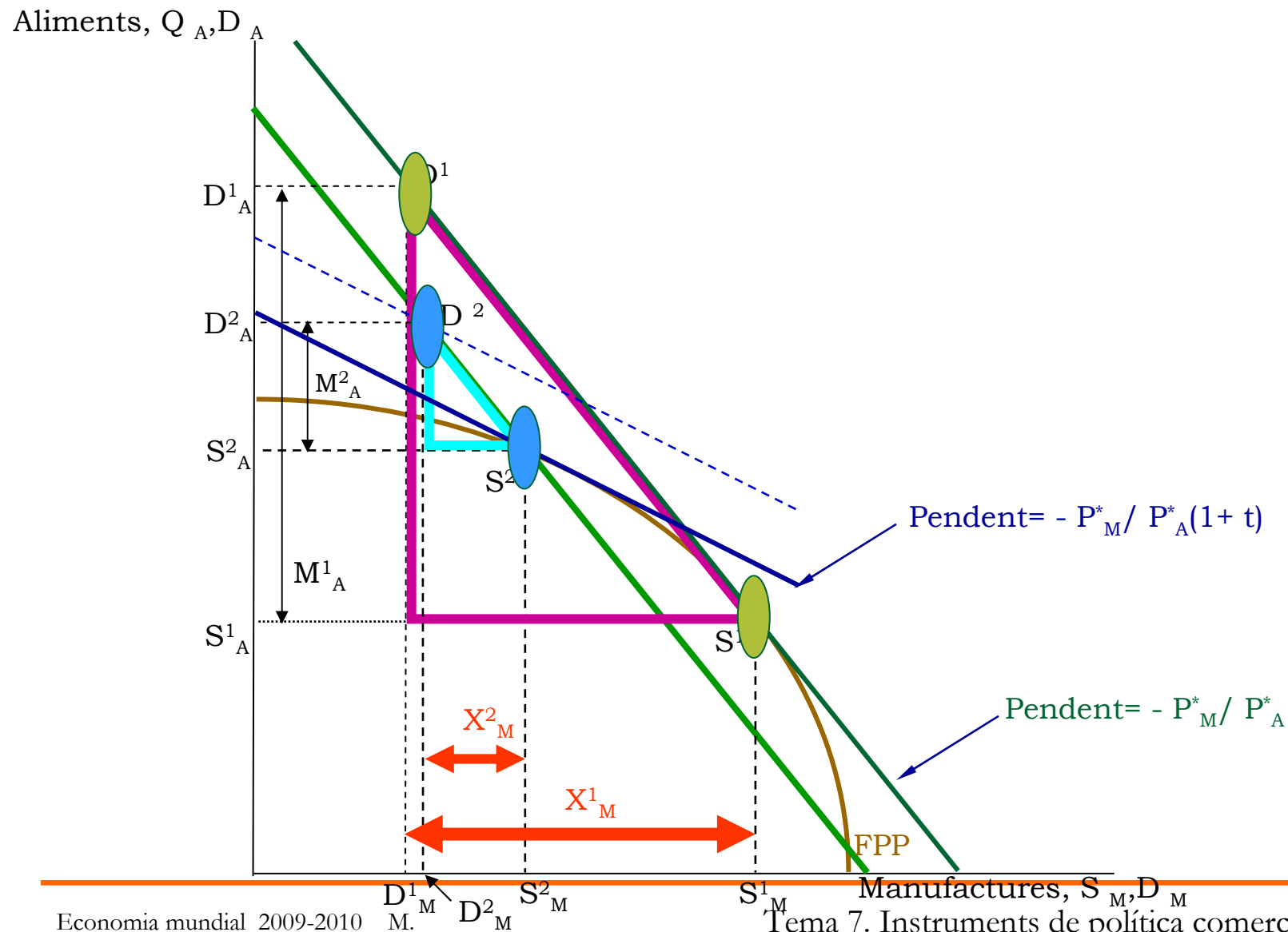
L'anàlisi d'equilibri general de l'aranzel: el cas d'un país petit

3. L'aranzel **redueix el comerç mundial**.

Les X i M són menors que abans
d'imposar l'aranzel:

- De X^1 a X^2 i
- de M^1 a M^2 .

L'anàlisi d'equilibri general de l'arancel: país petit



L'anàlisi d'equilibri general de l'aranzel: el cas d'un país petit

Conclusions dels efectes de l'aranzel (país petit).

L'aranzel **afecta també els mercats d'altres béns**
i provoca:

1. Un canvi en l'**especialització** que *redueix el valor de la producció* a preus mundials.
2. Un canvi en el **consum** que *redueix el nivell de benestar* addicionalment (consumeix a preus interns).
3. Una *reducció en el comerç*: tant **X** com **M** del país.